

Yeşilce

GDA001
İzlenmesi Gerekli
Aynı (0)



Glaucopsyche alexis © Ahmet Baytaş

Yüzölçümü : 44458 ha
Boylam : 37,11°D
Enlem : 37,18°K
Koruma Statüleri : Yok

Yükseklik : 560 m - 1496 m
İl(ler) : Gaziantep, Kahramanmaraş
İlçe(ler) : Pazarcık, Şehitkâmil, Nurdağı, Şahinbey

■ **Alanın Tanımı**: ÖDA, Gaziantep ilinin batı ve kuzeybatısında uzanan Sof (Batı) Dağları'nın kuzey kısmını ve il merkezinin yakınlarındaki tepeleri içine alır. Alanın batı kısmında kermes meşesi ve dağ bozkırı özelliğindeki tepeler uzanır ve bu tepeler birbirinden Afrin Çayı'nın kollarıyla ayrılır. Kısmen açılmış meşe toplulukları karakteristik olarak kireçtaşı düzlükleri ve tepelerinin aralarında uzanır. Alanın doğu kısmı ise fıstık bahçeleri ve yer yer ağaçlandırma alanları ile kaplıdır. ÖDA'nın kuzeydoğusundan Fırat Nehri'nin kolları olan Çanakçı ve Bozaltı dereleri doğar.

Alanın güneyinde yer alan Dumatlık ve Işıklı köyleri kuş gözlemcilerinin yoğun olarak uğradığı bir bölgedir.

■ **Habitatlar**: Akdeniz ve İran-Turan bitki coğrafyasının buluşma noktasında yer alan ÖDA'da Akdeniz elemanlarının baskın olduğu benzersiz bir bitki topluluğu görülür. Kermes meşesi çalılık ve seyrek ormanları, engebeli kireç kayaları üzerinde uzanan dağ bozkırları, tarım alanları ve bahçeler ÖDA'daki temel yaşam ortamlarıdır. Özellikle alanın batı kısmı doğal bitki örtüsünü büyük ölçüde koruyabilmiştir.

■ **Türler**: ÖDA, bitki ve kelebek türleri açısından Güneydoğu'daki en zengin alanlardan biridir. *Corydalis henrikii*, *Hesperis trullata* ve *Satureja aintabensis* yalnız bu alanda yaşayan ve nesli dünya ölçeğinde tehlike altında olan bitki türleridir. Öte yandan, Türkiye'ye endemik kelebek türlerinden çok gözülü teresya (*Polyommatus theresiae*) için Yeşilce en önemli yaşam alanlarından biridir.

Yeşilce ÖDA'sı, çizgili sırtlanın (*Hyaena hyaena*) Türkiye'deki önemli yayılış alanlarından biridir. Alandaki engebeli ve meşelik kireçtaşı kayalıkları bu tür için önemli bir bannak oluşturmaktadır. Bölgesel ölçekte korunması gereken boz çinte (*Emberiza cinerea*) ve kızılca kuyrukkakan (*Oenanthe xanthopyrma*) ÖDA kriterlerini sağlayan ve alanı çok sayıda gözlemcinin ziyaret etmesine neden olan kuş türleridir.

■ **Alan Kullanımı**: Alanda fıstık yetiştiriciliği, kuru tarım ve hayvancılık yapılır. Bölgede yoğun olarak kireç ocakları ve mıcır üretim tesisleri bulunur.

■ **Tehditler**: ÖDA'nın kuzey sınırındaki Pazarcık ilçesi Çöçelli - Yelliyurdere mevkiine üç kilometre arayla birer çimento fabrikası yapımı planlanmaktadır. Çimento hammaddesi elde etmek amacıyla ÖDA içindeki tepelere taş ocakları kurulacaktır. Kireç ve mıcır ocakları, kermes meşesi ile kaplı alanların fıstık bahçelerine dönüştürülmesi ve yasadışı avcılık alandaki diğer tehditlerdir.

■ **Koruma Çalışmaları**: Pazarcık ilçesi yöre halkı, çimento fabrikalarının yapılmasını durdurmak amacıyla resmi girişimlerde bulunmaktadır. Çöçelli köyü sakinleri, bu konuda hem yerel hem de ulusal imza kampanyası başlatmıştır.



Kızılca kuyrukkakan (*Oenanthe xanthopyrma*) © Soner Bekir

■ **Yerel İlgili Sahipleri**
Gaziantep İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi Çevre Toplumluğu (GÜÇET), Çöçelli Köyü Muhtarlığı.

■ **Dicle Tuba Kılıç, Burcu Meltem Arık**

